

**Opis istotnych zagadnień dla Komisji Egzaminacyjnej do części pisemnej  
egzaminu z zakresu prawa cywilnego  
(EGZAMIN PROKURATORSKI – 2025 R.)**

Zadaniem przystępujących do egzaminu z zakresu prawa cywilnego jest sporządzenie, na podstawie częściowo spreparowanych (fikcyjnych) akt Prokuratury Rejonowej w Płocku o sygn. 4218-0.Pc.86.2024, projektu pozwu o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa przeciwko Januszowi Ptysiowi, Annie Białej i małoletniemu Adamowi Ptysiowi, który będzie reprezentowany przez reprezentanta ustanowionego przez sąd opiekuńczy na wniosek prokuratora.

Akta odnoszą się do fikcyjnych postaci i zdarzeń. Zdający powinien dokonać właściwego wyboru rodzaju pisma procesowego, eliminując zasadność wytoczenia innego rodzaju powództwa (o zaprzeczenie ojcostwa bądź o alimenty).

Zwracający się o pomoc do prokuratora o podjęcie czynności o charakterze cywilnoprawnym, nie ma obowiązku wskazania jaki przepis prawa materialnego rodzinnego należy zastosować. Obowiązkiem zdającego będzie ustalenie prawidłowego stanu faktycznego, odniesienie go do właściwej normy prawnej i sporządzenie odpowiedniego pisma procesowego. Akta zawierają także dane mogące wskazywać na potrzebę ustanowienia kuratora dla osoby, której miejsce pobytu nie jest znane (art. 144 k.p.c. - pozwany Janusz Ptyś). Przyjęcie takiego rozumowania byłoby wadliwe. Należy odnotować, że praca obejmuje sporządzenie jedynie pozwu, a nie wniosku o ustanowienie reprezentanta dla małoletniego. Natomiast zdający powinien wymienić w pozwie taki wniosek, jako jeden z załączników lub wskazać w uzasadnieniu pozwu informację o jego skierowaniu.

Przy ocenie zadania należy wziąć pod uwagę w szczególności następujące zagadnienia:

1. pozew powinien spełniać wymogi pisma procesowego, o których mowa w art. 126 k.p.c. - 128<sup>1</sup> k.p.c. i art. 187 k.p.c.;
2. sądem właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Rejonowy w Płocku Wydział Rodzinny i Nieletnich. Do rozpoznania sprawy właściwy jest sąd rejonowy miejsca zamieszkania pozwanych (art. 27 k.p.c. w zw. z art. 25 i 26 k.c. oraz art. 28 k.p.c.). Określenie numeru wydziału sądu nie jest konieczne. Ponieważ pozwani mieszkają na terenie właściwości różnych sądów rejonowych (Płock, Garwolin), wybór między tymi sądami należy do powoda (art. 43 § 1 k.p.c.). Dokonując wyboru sądu zdający powinien

wziąć pod uwagę, że dla ustanowienia dla Adama Ptysia reprezentanta, właściwy będzie sąd miejsca jego zamieszkania (art. 569 § 1 k.p.c.). Zdający powinien także uwzględnić trudniejszą sytuację matki i dziecka oraz to, że sprawę prowadziła Prokuratura Rejonowa w Płocku;

3. pozwanymi w sprawie powinni być Janusz Ptyś, Anna Biała i małoletni Adam Ptyś. Zgodnie z art. 454 § 3 k.p.c.: *W sprawach o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa prokurator, wytaczając powództwo, pozywa dziecko, a jeżeli dziecko nie żyje - kuratora ustanowionego na jego miejsce oraz mężczyznę, który uznał ojcostwo, a jeżeli ten nie żyje - kuratora ustanowionego na jego miejsce, a także matkę dziecka, jeżeli ta żyje.* Adam Ptyś będzie reprezentowany przez reprezentanta ustanowionego przez sąd opiekuńczy (art. 99 k.r.o. w zw. z art. 98 § 2 i § 3 k.r.o.). Podstawą prawną powództwa będzie art. 7 i 86 k.p.c.;
4. żądanie główne powinno obejmować ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa Janusza Ptysia, dokonanego w dniu 6 maja 2020 r. roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Garwolinie, wobec małoletniego Adama Ptysia, urodzonego dnia 1 kwietnia 2020 r. w Garwolinie przez Annę Białą, którego akt urodzenia został sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w Garwolinie za stosownym numerem;
5. wnioski dowodowe powinny być sformułowane zgodnie z treścią art. 235<sup>1</sup> k.p.c. i zawarte w *petitum* pozwu, stosownie do treści art. 128<sup>1</sup> k.p.c. Przepis ten nie wskazuje co prawda wprost prokuratora, nie mniej jednak, prokurator zważywszy na określenie jego kompetencji w podejmowaniu czynności w sprawach cywilnych jest niewątpliwie profesjonalnym uczestnikiem procesu cywilnego, zatem przy sporządzaniu pism procesowych musi dostosować się także do rygorów określonych w cytowanym wyżej przepisie.
6. wnioski dowodowe powinny dotyczyć:
  - przesłuchania świadków: Darii Kolskiej, Ewy Ptyś, Witolda Lipca, dla wykazania faktu, że Janusz Ptyś nie jest biologicznym ojcem Adama Ptysia oraz, że rozstrzygnięcie sądu uwzględniające powództwo nie będzie sprzeczne z dobrem małoletniego;
  - przeprowadzenia dowodu z dokumentu - pisma Anny Białej z dnia 6 maja 2024 r. dla wykazania faktu, że Janusz Ptyś nie jest biologicznym ojcem Adama Ptysia oraz, że rozstrzygnięcie sądu uwzględniające powództwo nie będzie sprzeczne z dobrem małoletniego;
  - przeprowadzenia dowodu z dokumentu - odpisu aktu urodzenia Adama Ptysia (Białego) dla ustalenia danych tam zawartych;

- przeprowadzenia dowodu z dokumentu - pisma Dyrektora Zakładu Karnego w Przysłach Starych - dla wykazania faktu, że Janusz Ptyś nie jest biologicznym ojcem Adama Ptysia;

- przeprowadzenia dowodu z dokumentu - pisma Jana Ptysia z 30 czerwca 2024 r. dla wykazania faktu, że Janusz Ptyś nie jest biologicznym ojcem Adama Ptysia oraz, że rozstrzygnięcie sądu uwzględniające powództwo nie będzie sprzeczne z dobrem małoletniego;

Z uwagi na treść art. 299 k.p.c., za fakultatywne należy uznać sformułowanie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze stron pozwanych Janusza Ptysia i Anny Białej dla wykazania faktu, że nie współżyli ze sobą w okresie koncepcyjnym dla urodzenia Adama Ptysia.

7. od pozwanych należy domagać się zasądzenia kosztów postępowania. Natomiast możliwe jest wnioskowanie o odstąpienie od obciążenia kosztami Anny Białej i Adama Ptysia, przy właściwym uzasadnieniu tego stanowiska - art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych;

8. za wadliwy należy uznać wniosek zawarty w pozwie o rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda, z uwagi na treść art. 455 k.p.c.;

9. w uzasadnieniu powinny zostać wskazane następujące elementy:

- brak domniemania wynikającego z art. 62 §1 i 2 k.r.o.,

- wykazanie, że Janusz Ptyś nie jest biologicznym ojcem Adama Ptysia, a więc udowodnienie, że Janusz Ptyś, który uznał ojcostwo w okresie poczęcia dziecka (koncepcyjnym), nie obcował cielesnie z matką dziecka. Wartość pracy podnosi wskazanie motywacji jaką kierował się Janusz Ptyś uznając małoletniego,

- legitymacja prokuratora do wytoczenia powództwa (art. 86 k.r.o.),

- uzasadnienie, że skierowanie pozwu wymaga dobro dziecka lub ochrona interesu społecznego (przesłanka normatywna z art. 86 k.r.o., wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 6 grudnia 2019 r., sygn.V CSK 471/18). W tym zakresie można odwołać się do: braku zainteresowania Janusza Ptysia uznanym Adamem Ptysiem, zerwania między nimi więzi emocjonalnych. Ponadto wskazać należy na realne możliwości przysposobienia w przyszłości Adama Ptysia przez Witolda Lipca, który sprawuje nad nim faktyczną opiekę i obdarza go uczuciem,

- uzasadnienie w przedmiocie obciążenia kosztami lub odstąpienia od obciążenia kosztami;

10. wymogi formalne pozwu nakładają na zdającego obowiązek wskazania właściwej liczby jego odpisów oraz załączników w postaci dokumentów wskazanych w *petitum* (3odpisy).